

Asettamispäätös

13.5.2024

VN/7472/2024
VN/7472/2024-STM-20

Asettamispäätös: apteekkitalouden kokonaisuudistusta sekä apteekkisääntelyn uudistamista valmisteleva työryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa apteekkitalouden kokonaisuudistusta sekä apteekkisääntelyn uudistamista valmistelevan seurantaryhmän ja valmistelutyöryhmän.

Toimikausi

13.5.2024-31.12.2025

Tausta

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut helmikuussa 2023 selvityksen apteekkijärjestelmän kehittämisestä. Selvitystyössä kuvattiin ja arvioitiin apteekkijärjestelmän nykytilaa sekä todettiin kehittämistarpeita.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on, että hallitus toteuttaa apteekkitalouden kokonaisuudistuksen. Apteekkitalouden uudistuksessa huomioidaan apteekkivero ja lääketaksa yhdessä siten, että huomioidaan apteekkien tosiasiallinen kannattavuus ja turvataan maanlaajuinen apteekkiverkosto, rationaalisen lääkehoidon toteutumiseksi farmaseuttinen tuki (ml. neuvonta), lääkitysturvallisuus ja lääkkeiden saatavuus.

Hallituksen tavoitteena on myös, että apteekkisääntelyä uudistetaan vastuullisesti ja asteittain turvaten laadukkaat ja turvalliset apteekkipalvelut Suomessa. Uudistuksessa tunnistetaan apteekkipalveluiden rooli osana terveydenhuoltojärjestelmää ja apteekkien merkitys potilaan onnistuneen lääkehoidon toteutuksessa. Uudistukset toteutetaan lääkkeiden ja apteekkipalveluiden alueellinen saatavuus sekä lääke- ja lääkitysturvallisuus varmistaen.

Tehtävä

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa apteekkitalouden kokonaisuudistusta sekä apteekkisääntelyn kehittämistä valmistelevan työryhmän apteekkitoimintaa koskevien hallitusohjelmakirjausten toteuttamiseksi sekä hankkeen seurantaryhmän.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotus apteekkilouden kokonaisuudistuksesta ja apteekkisääntelyn uudistamisesta. Uudistukset voidaan toteuttaa vaiheittain.

Hallitusohjelman mukaisesti apteekkisääntelyä ja apteekkiloutta tulee uudistaa vastuullisesti ja varmistaen laadukkaat ja turvalliset maanlaajuiset apteekkipalvelut Suomessa. Apteekkilouden kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyistä kustannustehokkaamman lääkkeiden vähittäisjakelujärjestelmän järjestäminen Suomessa. Uudistuksella tavoitellaan 30 miljoonan euron vuosittaisia säästöjä julkiseen talouteen eikä uudistuksella kasvateta asiakkaiden maksurasitetta. Työryhmän ehdotusten vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon ehdotettujen muutosten vaikutukset apteekkitoiminnan tuottamaan verokertymään.

Lisäksi työryhmän tulee arvioida, miten apteekkien henkilöstön osaamista voidaan hyödyntää entistä enemmän osana sosiaali- ja terveydenhoitoa.

Työryhmän tulee työsssänsä ottaa huomioon itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajentamista arvioivan työryhmän ehdotukset.

Työryhmä voi laatia ehdotuksensa myös niin, että uudistuksia toteutetaan vaiheittain. Mahdolliset ensimmäisen vaiheen ehdotukset tulisi tehdä 31.12.2024 mennessä. Työryhmän ehdotusten tulee kokonaisuutena valmistua 31.12.2025 mennessä. Apteekkilouteen kohdistuvat säästötoimenpiteet tulee voida toteuttaa vuoden 2026 alusta. Ensivaiheen ehdotuksia arvioitaessa työryhmän tulee kiinnittää huomiota erityisesti toimenpiteisiin, joilla apteekkitoimintaa pyritään sujuvoittamaan vähentämällä tarpeetonta byrokratiaa henkilöstön kuormituksen vähentämiseksi ja työajan kohdentamiseksi asiakastyöhön.

Työn organisointi:

Apteekkitoiminnan uudistamisen seurantaryhmä

Puheenjohtaja:

johtava asiantuntija Lauri Pelkonen, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja:

erityisasiantuntija Heidi Tahvanainen, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

neuvotteleva virkamies Tuija Metsävainio, sosiaali- ja terveysministeriö
varajäsen lääkintöneuvos Vesa Jormanainen, sosiaali- ja terveysministeriö

johtava asiantuntija Juha Sinnemäki, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
varajäsen tutkimuspäällikkö Leena Saastamoinen, Fimea

utkija Marja-Lisa Laukkonen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

juristi Vilja Juvonen, Kela
varajäsen yliproviisori Jaana Harsia-Alatalo, Kela

tutkimusjohtaja Samuli Leppälä, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
varajäsen ekonomisti Markus Anttinen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

budjettineuvos Outi Luoma-aho, valtiovarainministeriö
varajäsen erityisasiantuntija Antti Sinkman, valtiovarainministeriö

kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö
varajäsen hallitusneuvos Virve Haapajarvi, työ- ja elinkeinoministeriö

tutkimusjohtaja Tuulia Hakola-Uusitalo, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
varajäsen erikoistutkija Markku Siikanen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT

toimitusjohtaja Merja Hirvonen, Suomen Apteekkariliitto ry
varajäsen farmaseuttinen johtaja Inka Puumalainen, Suomen Apteekkariliitto ry

toimitusjohtaja Kimmo Virtanen, Helsingin yliopiston apteekki
varajäsen viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Jenni Tyrni, Helsingin yliopiston apteekki

apteekkari Jouko Savolainen, Itä-Suomen yliopiston apteekki

puheenjohtaja Maija Pirttijärvi, Suomen Farmasialiitto ry
varajäsen farmaseuttinen asiantuntija Crista Kirvesoja, Suomen Farmasialiitto ry

edunvalvonta- ja viestintäproviisori Martta Huttu, Suomen Proviisoriyhdistys ry
varajäsen toiminnanjohtaja Teemu Ali-Kovero, Suomen Proviisoriyhdistys ry

erityisasiantuntija Kaarina Tamminiemi, Suomen sosiaali ja terveys ry
varajäsen toiminnanjohtaja Anu Uhtio, Reumaliitto

terveyspolitiikan asiantuntija Lauri Vuorenkoski, Suomen Lääkäriliitto
varajäsen terveyspolitiikan asiantuntija Mervi Kattelus, Suomen Lääkäriliitto

johtaja Tiina Aitlahti, Lääketeollisuus ry
varajäsen erityisasiantuntija Mari Sirviö, Lääketeollisuus ry

toiminnanjohtaja Heikki Bothas, Rinnakkaislääketeollisuus ry
varajäsen puheenjohtaja Jari Peltonen, Rinnakkaislääketeollisuus ry

toimitusjohtaja Sanna Raappana, Suomen lääkerinnakkaistuoajat ry

edunvalvontajohtaja Simo Hiilamo, Kaupan liitto
varajäsen johtaja Ilkka Nieminen, Päivittäistavarakauppa ry

toimialajohtaja, sairaala-apteekkari Kerstin Carlsson, HUS

Asiantuntijasihteerit: asiantuntija Aleksi Westerholm, STM, lakimies Tuula Nousu, STM ja kehittämissyylilääkäri Juho Wedenoja, Fimea

Tekninen sihteeri: projektisihteeri Essi Kuitunen, sosiaali- ja terveysministeriö

Apteekkitoiminnan uudistamisen valmisteluryhmä

Puheenjohtaja:

johtava asiantuntija Lauri Pelkonen, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja:

erityisasiantuntija Heidi Tahvanainen, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

STM lääkintöneuvos Vesa Jormanainen, sosiaali- ja terveysministeriö
varajäsen neuvotteleva virkamies Tuija Metsävainio, sosiaali- ja terveysministeriö

kehittämisasiantuntija Leena Reinikainen, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
varajäsen yliopoli Marjukka Aarni, Fimea

tutkija Marja-Lisa Laukkonen, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

juristi Vilja Juvonen, Kela
varajäsen yliopoli Jaana Harsia-Alatalo, Kela

johtava asiantuntija Antti Saastamoinen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
varajäsen ekonomisti Matti Sipiläinen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

erityisasiantuntija Antti Sinkman, valtiovarainministeriö
varajäsen, budjettineuvos Outi Luoma-aho valtiovarainministeriö

hallitusneuvos Virve Haapajarvi, työ- ja elinkeinoministeriö
varajäsen kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö

Asiantuntijasihteerit: asiantuntija Aleksii Westerholm, STM, lakimies Tuula Nousu, STM ja
kehittämissuunnittelija Päivi Kiviranta, Fimea

Tekninen sihteeri: projektisihteeri Essi Kuitunen, sosiaali- ja terveysministeriö

Työryhmien kokoonpanot täyttävät naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986)
4 a §:n 1 momentin (657/2021) mukaisen 40 %:n sukupuolia koskevan tasa-arvokiintiön.

Valmistelutyöryhmä vastaa työryhmän ehdotusten tekemisestä ja valmisteltavana olevista asioista ja
ehdotuksista kuullaan seurantaryhmää.

Valmistelutyöryhmä voi asettaa epävirallisia työryhmiä valmistelemaan toimeksiantoon liittyviä
erityiskysymyksiä. Lisäksi työryhmän tueksi perustetaan laskentaryhmä arvioimaan työryhmän
ehdotusten taloudellisia vaikutuksia. Laskentaryhmä voi kuulla työryhmässä edustettuina olevia
sidosryhmiä arvioita tehdessään.

Lääke- ja terveyshuolto ry:tä kuullaan asiantuntijana uudistustyössä. Lisäksi seurantaryhmä tai
työryhmä voi kuulla tarpeelliseksi arvioimiaan asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman eri korvausta. Työryhmä kutsuu tarvittaessa muita
asiantuntijoita työn tueksi.

Matkakustannusten korvauksiin sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten
korvaamisesta.

Työryhmän kustannukset maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.02.09, projektikoodilla 5500M-
SOTE.0010.

Sosiaaliturvaministeri

Sanni Grahn-Laasonen

Hallitussihteeri

Sini Tervo

Jakelu Päätöksessä mainitut

Tiedoksi Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso
Valtiosihteeri Marjo Orpo-Lindgren
Erityisavustaja Nuutti Hyttinen
Erityisavustaja Hannu Peurasaari
Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen
Valtiosihteeri Laura Rissanen
Erityisavustaja Eemil Nuutila
Erityisavustaja Teresa Salminen
Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi
Osastopäällikkö Taneli Puumalainen
Johtaja Tuula Helander
Sosiaali- ja terveysministeriön osastot
Sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamo
Sosiaali- ja terveysministeriön viestintä

VN/7472/2024-STM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: